

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 05 listopada 2025 r.
znak sprawy: RRE.wpo.058.1.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 12797 w sprawie drastycznie niskich cen skupu ziemniaków i innych warzyw oraz trudnej sytuacji ekonomicznej polskich rolników

Szanowny Panie Marszałku,

nawiązując do interpelacji nr 12797 Posła na Sejm RP, Pana Grzegorza Płaczka, przekazuję, co następuje.

Wg danych GUS z 30 września 2025 r., w tym roku zbiory owoców z drzew w sadach są szacowane na ponad 4,1 mln t, tj. o ok. 10% więcej od produkcji z roku poprzedniego. Produkcję warzyw gruntowych szacuje się na ok. 4,1 mln t, tj. o ok. 6% więcej niż w 2024 r. Zbiory ziemniaków będą o ok. 15% wyższe niż w roku ubiegłym. Ograniczone możliwości zagospodarowania nadwyżki przez rolników wpływają negatywnie na cenę skupu warzyw przeznaczanych do bezpośredniej konsumpcji, jak i do przetwórstwa.

MRiRW od lat zachęca producentów do zrzeszania się w organizacje producentów owoców i warzyw, które jako silne podmioty są szansą dla plantatorów, aby wzmocnili swoją pozycję rynkową poprzez wzrost koncentracji podaży, planowanie produkcji i dostosowywanie jej do popytu, a także skracanie łańcucha dostaw. Takie organizacje odpowiednio koncentrując podaż, stają się silnymi partnerami mającymi realny wpływ na relacje m.in. z sieciami sklepów detalicznych czy zakładami przetwórczymi. Dodatkowo podmioty te mogą podejmować działania z zakresu zarządzania kryzysowego i tym samym ograniczać negatywny wpływ kryzysu na swoją sytuację ekonomiczną.

Producenci mogą skorzystać z form wsparcia takich, jak: preferencyjny kredyt obrotowy; pożyczki 2%; dopłaty bezpośrednie, dopłaty do sadzeniaków, paliwa rolnicze, czy wsparcia w ramach PS WPR (m.in. na inwestycje, modernizację gospodarstw rolnych).

Resort rolnictwa nie planuje wprowadzenia mechanizmów interwencyjnego skupu, gdyż przepisy dotyczące wspólnej organizacji rynków produktów rolnych nie przewidują takiej możliwości. Polska, podobnie jak i inne kraje członkowskie UE, nie ma możliwości samodzielnego wdrażania mechanizmów interwencji na rynkach rolnych. Ewentualna decyzja co do uruchomienia środków nadzwyczajnych podejmowana jest przez Komisję Europejską.

Od dekady obowiązują w Polsce przepisy wzmacniające pozycję producentów rolnych w łańcuchu dostaw produktów rolno-spożywczych^{1, 2}.

W ramach prac polskiej prezydencji wprowadzono zmiany i uzgodniono wspólne stanowisko z państwami członkowskimi w odniesieniu do dwóch projektów rozporządzeń, których celem jest wzmocnienie pozycji producenta rolnego w łańcuchu żywnościowym, m.in. obowiązek zawierania pisemnych umów z rolnikami (w PL ten obowiązek już funkcjonuje od dekady), utrzymanie zasady swobodnego i przejrzystego kształtowania cen, wprowadzenie klauzuli rewizyjnej dla umów długoterminowych, ułatwienia przy uznawaniu organizacji producentów, promowanie krótkich łańcuchów dostaw. Uzgodniono również nowe zasady współpracy organów państw członkowskich (w Polsce – UOKiK) w zakresie wzajemnej pomocy i skoordynowanych działań w sprawach transgranicznych nieuczciwych praktyk handlowych.

Obecnie duńska prezydencja kontynuuje prace nad rozporządzeniami, prowadząc negocjacje z Parlamentem Europejskim. Ostateczny kształt przepisów będzie zależał od wyniku tych negocjacji.

Odnosnie do wsparcia zakładania i funkcjonowania spółdzielni, należy wskazać, że spółdzielnie mogą korzystać ze wsparcia w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023–2027 (PS WPR), m.in. w ramach interwencji I.13.2 „Tworzenie organizacji producentów i grup producentów rolnych”. Jednocześnie warto dodać, że nadal realizowane są wypłaty środków finansowych dla grup producentów rolnych, będących beneficjentami działania 9 „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” objętego PROW na lata 2014-2020. Wsparciem objęto 772 podmioty, którym wypłacono dotychczas ponad 930 mln zł, a płatności będą realizowane do 2028 r.

Zorganizowane formy współpracy rolników będą mogły także korzystać ze wsparcia w ramach Interwencji I.10.7.1 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) – poza gospodarstwem. W ramach ww. interwencji, dotyczącej wsparcia przetwarzania lub wprowadzania do obrotu (w przypadku form zorganizowanych), przewidziano preferencje dla przedsięwzięć realizowanych przez: grupy producentów

¹ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz.U. 2023 poz.1502);

² Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz.U. 2023 poz. 1773).

rolnych i ich związki, spółdzielnie, spółdzielnie rolników, uznane organizacje producentów i ich zrzeszenia oraz organizacje międzybranżowe.

Rolnicy mogą także nieodpłatnie korzystać z oferty szkoleniowej w ramach Interwencji I.14.1 - Doskonalenie zawodowe rolników, moduł 1 Szkolenia podstawowe dla rolników objętej PS WPR. W ramach interwencji I.14.2 - Kompleksowe doradztwo rolnicze, moduł 2 Doradztwo grupowe świadczone są usługi doradcze dla grup rolników.

Ponadto, jednostki doradztwa rolniczego w swoich programach działalności na 2025 r. wśród priorytetowych tematów mają działanie „Współpraca i różne formy wspólnego działania (formalne i nieformalne), w szczególności grupy i organizacje producentów, spółdzielnie, grupy operacyjne EPI”.

Kwestią priorytetową resortu rolnictwa jest wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu dostaw żywności i budowanie zaufania między wszystkimi zaangażowanymi podmiotami, w tym kwestie udziału rolnika w cenie końcowej produktów rolnych. W 2024 r. powołane zostało Obserwatorium Łańcucha Rolno-Spożywczego UE (AFCO). Ma na celu zwiększenie przejrzystości, równowagi i sprawiedliwości w funkcjonowaniu łańcucha dostaw żywności. Głównym celem obserwatorium jest zwiększenie przejrzystości rynku – gromadzenie i publikacja danych o cenach, kosztach produkcji, marżach i przepływie wartości w całym łańcuchu.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów